

De R. Bakker schrijft in „Geref. Kerkbode van Rotterdam“:

Wie de Joden als de nakomelingen van het oude openbaringsvolk Gods weet te schatten, die bevindt zich dus met den gelijkgezinden Apostel Paulus in goed gezelschap.

Een feit dat te denken geeft is echter, dat deze gezindheid in het algemeen slechts in kleineren kring van Christenen aanwezig is gebleken. En met name in het buitenland heeft men het mede om deze reden met de Jodenzending ook nog niet zoover kunnen brengen, dat deze arbeid van de Kerk zelf uitgaat. Waar het werk gedaan wordt, daar zijn het niet zelden particuliere verenigingen, die met eenig kerkverband geen officieele relatie onderhouden. Het is verklaarbaar, dat om deze reden zich ook niet geringe moeilijkheden kunnen voordoen in den praktischen arbeid dezer verenigingen. Zoo was er b.v. in Oostenrijk, reeds voor de „Anschluss“, de moeilijkheid, dat de aldaar arbeidende Zweedsche Jodenzending verlegen zat met de vraag: bij welke Kerk haar bekeerlingen zich konden aansluiten. Een Evangelisch-Luthersche predikant (niet-Ariër!) had er de leiding, de meeste contribuanten van de vereniging behoorden tot de Evangelisch-Luthersche Kerk in Zweden.

Doch de Evangelisch-Luthersche Kerk in Oostenrijk wilde deze „Joden“ niet opnemen, om redenen waarbij een niet officieel uitgesproken antisemitisme zeker niet de minste was.

Hoe moesten deze Joodsche personen, die tot belijdenis van Jezus als den Messias wilden komen het Heilig Doopsel ontvangen en hoe straks het Heilig Avondmaal te vieren?

Het is alleszins zeer terecht geweest, dat in de Gereformeerde Kerken van den aanvang af de gedachte aan een zendingsarbeid door eenige particuliere verenigingen tegengestaan en geweerd is.

Is er een roeping tot zendingsarbeid, ook onder de Joden, zoo kan dit niet aan de liefhebberij van enkelen „die er voor gevoelen“, worden overgelaten.

Neen, maar dan is de Kerk als geheel verplicht deze roeping te volbrengen, om Christus' wil!

Polemiek van „De Heraut“.

We lezen in „De Heraut“, no. 3154, d.d. 3 Juli 1938:

„Had Prof. Greydanus dan ook de moeite genomen om niet alleen de tractaten van Voetius te lezen, die Prof. Rutgers uitgaaf, maar Voetius zelf bestudeerd, dan had hij daar in het vierde deel dit bewijs uit de Schrift kunnen vinden.“

Aldus schreef Prof. Dr H. H. Kuyper. Maar in „De Reformatie“ d.d. 3 Juni 1938 schreef Prof. Greydanus in noot 1 onder zijn hoofdartikel van dien datum een citaat uit Pol. Eccl. van Voetius, deel IV, pag. 898/899. De hoogleeraar merkt dan daarbij op:

„In de gedeeltelijke editie van Dr F. L. Rutgers komt deze plaats niet voor.“

‘Was beter dat Prof. Kuyper wat nauwkeuriger kennis nam van wat zijn opponenten schrijven en wat minder uit de hoogte deed.

Het loslaten van eigen zekerheden.

De J. C. Roose schrijft in het „Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur“:

Wij zijn nu in de maanden waarin „de eene helft van het Nederlandsche volk de andere helft examineert“.

Al moge deze uitdrukking schromelijk overdreven zijn, het is niet te ontkennen dat een groot deel van ons volk betrokken is bij den strijd om 't diploma, die nu in een acuut stadium is gekomen. Men doet dat niet voor zijn plezier. Zelfs de examinatoren zouden in meerderheid zeker liever iets anders doen, vooral de meeste leeraren. Zij zijn zelf ook min of meer slachtoffer; zij zijn vaak weken van te voren al zenuwachtig, geprikkeld of moedeloos en eenigzins bitter gestemd. Zij voelen vaak zoo sterk hun verantwoordelijkheid evenals de ouders en schijnbaar veel meer dan de jeugd, die dit meer direct aangaat. Toch is de onverschilligheid van de jongeren vaak alleen maar een houding die men aanneemt om de innerlijke onrust te verbergen. Ouderen en jongeren uitien zich zoo verschillend, maar het examenwee is machtig over velen. Achter dat examenwee zit de angst voor het niet-slagen. Het is vooral de onzekerheid, de spanning die deze weken zoo moeilijk maken.

Als niemand zakken kon of als de diploma's waar-deloos waren, zou er geen examenwee zijn. Dan was examen-doen een soort sport waarbij verliezen niet zooveel betekende omdat 'timmers gaat om 't spel en niet om de punten.

Maar het diploma is een stuk zekerheid — wel is waar tegenwoordig angstwekkend dalend in waarde, maar toch nog dringend gewenscht. Zooals een rentenier zijn effecten zorgvuldiger bewaart naarmate ze minder rente opbrengen, zoo trachten wij in dezen tijd diploma's te verzamelen voor onszelf of onze kinderen al staat de koers ook laag.

Omdat wij allen, al heeten we Christenen, moralisten zijn, zoeken wij een schuldenaar voor dit stuk menschenleed. Het eenvoudigste is het, de kinderen te beschuldigen „dat zij hun best niet doen“. Natuurlijk kunnen wij ook klagen over de school of over ons onderwijsstelsel, over de veelvuldige examinatoren of zelfs over den minister van onderwijs. Sommigen van ons zoeken ook de schuld bij zichzelf en ze meenen dat ze dan heel „Christelijk“ zijn. Moeders verwijten zich dat zij wel eens om vier uur op thee-visite waren of naar een vergadering als de kinderen thuis kwamen. Vaders erkennen dat zij de opvoeding te veel aan hun echtgenooten hebben overgelaten. Misschien gaan ze met hun zelfbeschuldiging nog wel veel dieper en het zou mij niet verwonderen als sommigen daar heil van verwachten. Dat is toch een ver-

gising. Natuurlijk hebben wij gelijk als wij schuld zoeken bij allerlei menschen; hoe meer schuld wij zoeken en bij hoe meer menschen wij schuld zoeken des te meer hebben wij gelijk. Maar daarmee hebben wij toch altijd maar ten deele gelijk en dus altijd ook weer ongelijk.

De laatste oorzaak van al ons examenwee ligt bij God. Hij speelt met ons — schrik niet brave Christen! — maar wij spelen niet mee. Daar zijn we veel te deftig, veel te ernstig en vooral veel te secuur voor. Daardoor bederven wij de sfeer. Wij zijn Gods spelbrekers. Wij hebben andere regels en eischen dat naar onze regels gespeeld zal worden, anders doen wij niet mee en wij richten een eigen club op, zonder God.

Het lijkt wel alsof wij nooit iets van de groote wereldliteratuur gelezen hebben, geen klassieke tragedie, geen drama van Shakespeare. 't Lijkt wel alsof wij zelfs nooit in den Bijbel hebben gelezen van Jozef en David en Petrus en Paulus. Zij hebben Gods spel mee-gespeeld met meer of minder schuld, zij hebben Gods leiding bij 't spel aanvaard en eigen zekerheden losgelaten. Waren ze daarom roekeloos of onzedelijk? Hoe durft ge 't vragen? Zij werden van hun zekerheden losgeslagen of zij hebben vrijwillig van hun zekerheden afstand gedaan en 't met God gewaagd in het onzekere.

Daarvoor moest het examenwee van deze maanden sommigen van ons de oogen nu eens openen. Het is niet genoeg dat wij schuld ontdekken hebben, zelfs niet als wij schuld bij ons zelf gevonden hebben. Het is noodig dat wij deze heele ingewikkelde werkelijkheid van schuld en leed, van gebeuren en doen uit Gods hand aannemen en leeren vragen wat Zijn bedoeling is. Dat brengt verlossing van het examenwee. Niet doordat het slagen gegarandeerd is of omdat de diploma's toch niet veel meer waard zijn, maar omdat wij beginnen te vermoeden dat God met onze examens en diploma's, ja met al onze zekerheden speelt, zooals een kind met haar ballen. En wij moeten leeren ze op te vangen en weer weg te werpen in plaats van ze angstig vast te houden of amoechtig na te loopen.

Een ziekte liet mij dezer dagen dit versje lezen (uit: „zoo ik niet had geloofd“, door Dr L. J. v. Leeuwen).

„Meinst du, es läge auf der Strasse deines Lebens
Auch nur ein Stein, ein hindernder, vergebens?
Er mag nun hässlich gross sein oder klein,
Glaub' nur, da wo er liegt, da muss er sein.
Gewiss nicht um dein Lebensluz zu mindern
Gewiss nicht um dein Weitergehn zu hindern.
Nur darum legte in den ebnen Sand des Weges
Ihn dir ein' gültige Hand
Damit du dir den Stein recht sollst beschauen,
Und dann, in herzlichen Vertrauen,
Mit Gott darüber reden sollst
Und Ihn sollst fragen.
Was Er dir mit dem Stein will sagen,
Und bist du Gott an jedem Stein begegnet
So hat dich jeder Stein genug gesegnet“.

Misschien is dit stukje Duitsch voor sommigen van ons een uiterst geschikte examenopgaa.

We hebben dit stuk maar niet verknapt. In zijn geheel moet men het lezen, om te kunnen nagaan, waar men zool uitkomt, wanneer men het motief van het „zich terug laten werpen op de onzekerheid“ eenmaal heeft aanvaard en hiermee op deze manier opereert. Wat doet nu De Roose met de hul van zijn universitaire en kerkelijke examens?

Laat men niet, wanneer er in de examens veranderingen noodig zijn, deze bepleiten met een beroep op den „spelenden God“, doch onder in-rekening-brenging van nuchtere argumentatie; want zóó spelen WIJ met God.

De loop der geschillen.

De W. Schouten schrijft in Amersfoortsche Kerkbode:

Overigens begint het in sommige opzichten er al aardig op te lijken, dat de veronderstelling, die wij meermalen in deze rubriek hebben uitgesproken, dat vele „geschillen“ bij de volgende Synode reeds geen geschillen meer zullen blijken te zijn, waarheid is. Daar kunnen we niet anders dan blij om zijn. Dan blijkt aan de eene zijde hoe nuttig de zoo vaak verfoede polemiek is, aan de andere zijde hoe gevaarlijk het is op losse gronden te spreken van afwijking van de belijdenis en zoo al meer, en maar van fel tegen de ketters van leer te trekken.

Bidden wij toch veel om den vrede van Jeruzalem.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Viertal te:
Hijken: Cand. W. de Graaff te Groningen, Cand. W. Loopstra te Groningen, Cand. Jac. van Nieuwkoop te Rijnsburg en Cand. R. W. Popma, hulppred. te Heenvliet.

Tweetal te:
Baarn (2e pred.-pl.): J. Bos te Rijssen en H. Vogel te Lopsum.
Oud-Loosdrecht: Cand. G. Th. Koopman te Utrecht en Cand. W. Loopstra te Groningen.
Wissenerke: Cand. J. Bos, hulppred. te Schermerhorn en Cand. A. A. Oostenbrink, hulppred. te Kampen.

Beroepen te:
Baarn: J. Bos te Rijssen.
Kolhorn: Cand. D. Visch, thans hulppred. aldaar.
Mechelen: Cand. W. Fijn van Draat, thans hulppred. aldaar.
Oosterbierum: Cand. K. Talsma te Veenwouden.
Oud-Loosdrecht: Cand. G. Th. Koopman te Utrecht.
Vrijhoeve-Gravelduin-Capelle: Cand. E. J. Dijk te Zwolle.
Wissenerke: Cand. A. A. Oostenbrink, hulppred. te Kampen.

Aangenomen naar:

Den Bommel: Cand. Ph. Baardman te Amsterdam.
Kolhorn: Cand. D. Visch, thans hulppred. aldaar.

Intrede te:

Bilthoven: S. R. Smilde. Tekst: Joh. 6: 66-69.

Afscheid van:

Visvliet: G. Meijnen. Tekst: Deut. 30: 19.

De G. H. de Jonge. †

In Huize „Martha“ te Renkum is 18 Juli in den ouderdom van 63 jaar overleden De G. H. de Jonge, emeritus-predikant van de Geref. Kerk te Tzum.

Het kerkelijk conflict te Drachten.

De Classis Drachten der Geref. Kerken heeft thans het volgende bekend gemaakt:

1. Dat De Staal voor de Classis in haar laatstgehouden zitting belijdenis van schuld heeft afgelegd over de zonde, waarom hij door de Classis was geschorst, welke schorsing door de Part. Synode van Friesland Z.G. bekrachtigd was;
2. dat daarna door den Kerkeraad van Drachten maatregelen zijn getroffen, die moeten dienen om zoo mogelijk herhaling van het geschied te voorkomen en dat De Staal zich aan deze maatregelen heeft onderworpen;
3. dat de Classis daarop de schorsing van De Staal heeft opgeheven;
4. dat wat de geschorste ouderlingen betreft drie uit hun ambt zijn ontzet, de schorsing van één met drie maanden werd verlengd, terwijl de schorsing van een vijftien broeder na schuldbelijdenis werd opgeheven, welke broeder inmiddels ontheffing uit zijn ambt heeft gevraagd en verkregen.

Zondag 11 is te Drachten van bovengenoemde beslissingen melding gemaakt van de kansels der beide Geref. kerkgebouwen. Voorgelezen werd daarbij een schuldbelijdenis van De G. Staal en een verklaring van den Kerkeraad. De Kerkeraad wakte ook alle leden op te vergeten hetgeen gebeurd is en voegde daaraan de bede toe, dat de geheele gemeente haar dienaar weder zal aannemen.

Verbetering van het psalmgezing.

Te Amsterdam is opgericht de Stichting tot verbetering van het Psalmgezing in de Geref. Kerken in Nederland.

In het bestuur hebben zitting de heeren: Dr T. Ferwerda te Amsterdam (praeses); Prof. Dr K. Dijk (Theologische School te Kampen); Prof. Dr F. W. Groshede (Vrije Universiteit te Amsterdam); Jac. Kort (voorzitter van de Ver. van Organisten bij de Geref. Kerken; secretaris); Mr A. Bouman (bestuurslid van den Ned. Orgelraad; penningmeester); H. Burger, redacteur van „De Standaard“.

Volgens de statuten wil de Stichting voorlichting geven omtrent de juiste wijze van het psalmzingen, en tot de beoefening daarvan opwekken met behulp van de nieuwe Nederlandsche Psalmbewerking.

Het voornemen bestaat, maandelijks een orgaan te doen verschijnen, dat genoemd zal worden: „Ons Psalmgezing“. Deze Stichting, die blijkbaar aan het Psalmbboek 1936 meerdere bekendheid wil geven, en daarmee althans de oude zangwijzen van Calvijn zal trachten te redden voor het nageslacht, verwacht steun door schenkingen, erfstellingen, legaten, contributies enz.

De plannen zijn nog niet geheel uitgewerkt, maar de richting, waarin gestuurd wordt, blijkt min of meer uit hetgeen bepaald is omtrent de besteding van gelden voor de versterking van boeken ten behoeve van het Verband van Evangelisatie-commissies van Geref. Kerken en gratis verspreiding onder de armen op het Kerstfeest.

De G. Renting.

De toestand van De G. Renting te Baarn is van dien aard, dat Z.Eerw. Woensdag het Ziekenhuis heeft kunnen verlaten, om thuis verdere verpleging te vinden.

„GEREF. KERKEN IN HERSTELD VERBAND“.

Aangenomen naar:

Amersfoort: Cand. G. F. W. Herengreen te Amsterdam.
Rotterdam: J. J. Buskes te Amsterdam-Zuid.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Aalsmeer: N. Brandsma te Wildervank.
Harlingen: W. Meynhout te Nieuwendam (Amsterdam-N.).

Bedankt voor:

Alphen a. d. Rijn: P. de Smit te Utrecht.
Den Haag: W. Kremer te Leeuwarden.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Bedankt voor:

Opheusden en voor Scheveningen: H. Ligtenberg te Lisse.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Assen (als geestelijk verzorger van de Ned. Herv. inrichtingen voor geesteskranken): G. J. Sanders te Weesp.
Beetgum: C. A. Schenk te Westerbork.
Drimmelen (toez.): Cand. J. A. v. d. Meiden te Den Haag.
Goudak (toez.): J. W. v. d. Linde te Kootwijk.
Haulerwijk (toez.): Cand. J. de Groot te Windesheim.
Kooten (toez.): H. F. C. de Boer te Marssum.
Koudum: W. Aalders te Oostzee.
Meppel: H. W. Waardenburg te Streefkerk.
Nieuw-Beerta: Cand. G. J. Ader te Amsterdam.
Oudkerk (Fr.): K. Strijd te Blija.
Oostwold (W.K.): Joh. Aalbers te Annerveen.
Vlijmen en Hedikhuisen: J. Beers, gepens. O.-I. predikant.
Yerseke: M. Bons te Colijnsplaat.
Zwanmerdam: W. Willemsse te Muiderberg.

Aangenomen naar:

Birdaard: Cand. D. J. Burgersdijk te 's-Gravenzande.
Irmsum: Cand. H. Caron te Rijswijk (Z.-H.).
Vasseveld: E. Janssen Schoonhoven te Lichtenvoorde.

Bedankt voor:

Barsingerhorn: G. W. B. A. Thoden van Velzen te Rauwerd.
Oosterlittens (toez.): L. J. v. d. Kamp te Heer Hugowaard.
Opheemert: A. W. Laxonder te Westmaas.
Winschoten (2e pred. pl.): J. E. Cannegieter te Eext.

Intrede te:

Bunnik: L. Knier. Tekst: 2 Petr. 1: 19.
Neerlangbroek: H. Talsma. Tekst: Joh. 10: 11.
Nieuwe Tonge: A. v. d. Kooij jr. Tekst: Jes. 49: 9a.
Wormer: W. Chr. Smits. Tekst: 1 Kor. 1: 24b.
Zuid-Beijerland: W. Bousema. Tekst: Joh. 10: 9.

Afscheid van:

Gieterveen: G. van Hoegge. Tekst: Jes. 53: 1.

Med.
Ro.
Da.
Dr.
Kra.
Sch.
Rot.
kam.
Hil.
Cap.

Alle
Prof.

INHOUD
de Schr.
Kerkelij.
verklari.
meerder.
seltijke
Beter-G.
sen: Ov.
Onderw.
landsch.
ting, V.
ten. Tus.
king. —

Wij he
de verbi
die de r
traal-chr
tie, van
en ver
In dit
daad het
gedachte
vernieuw
doen do
nisme v
blijken,
het rech
„ontroof
dezen ge
en het w
Toen
Moderne
„De ken
grote bl
oud-Mod
tenten,
over, da
zouden l
de uitdr
vromer,
moderne
schil hie
andere p
blijde za
een boel
meer het
zondebes
bewustzi
God“. H
van den
pessimis
dernen l
niet z.i.
zonde or
geloofsid
vasthoud
mensch
troits alle
tigen („
bracht“).
mensch
houden
nieuwme
steeds v
stemd is
dat hij n
Aan d
telkens
wingen